

Sygn. akt	III AUa 1163/12
------------------	------------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **5 lutego 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż (spr.) SSA Urszula Kocylowska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **5 lutego 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **Wojewódzkiego Szpitala(...) w K.** z udziałem zainteresowanych: **E. J., M. G., A. S., K. W., M. S. i Centrum Zdrowia(...) w K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **13 września 2012 r.** sygn. akt **IV U 782/12, IV U 785/12, IV U 786/12 i IV U 787/12,**

z dnia **16 października 2012 r.** sygn. akt **IV U 749/12**

I. uchyla:

- zaskarżony wyrok z 13 września 2012 r. sygn. akt IV U 782/12 oraz poprzedzającą go decyzję z 14 marca 2012 r.,

- zaskarżony wyrok z 13 września 2012 r. sygn. akt IV U 785/12 oraz poprzedzającą go decyzję z 15 marca 2012 r.,

- zaskarżony wyrok z 13 września 2012 r. sygn. akt IV U 786/12 oraz poprzedzającą go decyzję z 13 marca 2012 r.,

- zaskarżony wyrok z 13 września 2012 r. sygn. akt IV U 787/12 oraz poprzedzającą go decyzję z 16 marca 2012 r.,

- zaskarżony wyrok z 16 października 2012 r. sygn. akt IV U 749/12 oraz poprzedzającą go decyzję z 21 marca 2012 r.,

dotyczące E. J., M. G., A. S., K. W., M. S. i wszystkie sprawy przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.,

II. koszty postępowania między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt III AUa 1163/12

UZASADNIENIE

Kolejnymi decyzjami z dnia 13.03.2012 r., 14.03.2012 r., 15.03.2012 r., 16.03.2012 r. i 17.03.2012 r., wydanymi odpowiednio dla M. S., M. G., E. J., A. S. i K. W., ZUS Oddział w J. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3, art. 4 pkt. 2a, art. 8 ust. 2a, art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1, 1a, 2 oraz 3, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585) oraz art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. nr 164 , poz. 1027) stwierdził, że podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne w/w ubezpieczonych, podlegających ubezpieczeniom jako pracownicy u płatnika składek Wojewódzkiego Szpitala (...)w K., za oznaczone w poszczególnych decyzjach miesiące, stanowią kwoty wskazane w decyzjach.

W uzasadnieniach wydanych decyzji organ rentowy podnosił, że zainteresowane w okresach objętych decyzjami były zatrudnione na podstawie umowy o pracę u płatnika składek Wojewódzkiego Szpitala (...)w K. i z tego tytułu zostały zgłoszone do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto na podstawie umów zlecenia zawartych z Centrum Zdrowia (...) świadczyły pracę na rzecz własnego pracodawcy tj. Wojewódzkiego Szpitala (...) K.. Jak ustalił organ rentowy od przychodów osiągniętych z tytułu wykonywania tych umów, w okresach podanych w decyzjach, Szpital (...)w K. nie deklarował składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, deklarował jedynie składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od przychodów osiągniętych z tytułu stosunku pracy.

W odwołaniach od w/w decyzji Wojewódzki Szpital (...) K. wniósł o ich zmianę i stwierdzenie, że nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe dla M. S., M. G., E. J., A. S. i K. W. z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z Centrum Zdrowia (...), a przychodu z w/w umów nie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy w Szpitalu (...)w K.. Ponadto wniósł o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przypisanych.

Odwołujący się wskazał, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie powinien w przedmiotowych sprawach stosować wykładni art. 8 ust. 2 a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zawartej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r. sygn. akt II UPZ 6/09, bowiem została ona dokonana w innym stanie faktycznym. Odwołujący się zarzucił, że zgodnie z umowami jakie zawarł Wojewódzki Szpital (...) K. z Centrum Zdrowia (...) do obowiązków tego podmiotu jako przyjmującego zamówienie należy zgłoszenie swojej działalności do ZUS celem rozliczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Zdaniem Szpitala przerzucił on obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne na swoich podwykonawców.

ZUS Oddział w J. w odpowiedziach na odwołania wnosił o ich oddalenie.

Wyrokami z dnia 13 września 2012 r. w sprawie z odwołania od decyzji dotyczącej zainteresowanej M. S. (sygn. akt IV U 786/12), zainteresowanej M. G. (sygn. akt IV U 782/12), zainteresowanej E. J. (sygn. akt IV U 785/12), zainteresowanej A. S. (sygn. akt IV U 787/12) Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie oddalił odwołania.

Wyrokiem z dnia 16 października 2012 r., sygn. akt IV U 749/12, dotyczącym zainteresowanej K. W. Sąd Okręgowy w Krośnie oddalił odwołanie.

Powyższe wyroki zapadły w wyniku poczynienia następujących, wspólnych dla wszystkich spraw, ustaleń faktycznych.

Wojewódzki Szpital (...)w K. zawierał umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia medyczne i pielęgniarские z Centrum Zdrowia (...)Zgodnie z warunkami tych umów miejscem udzielenia świadczeń były poszczególne oddziały Szpitala w K., przy wykorzystaniu sprzętu i całej infrastruktury szpitala. Dla realizacji umowy szpital zobowiązał się zabezpieczyć obsługę pielęgniarскую, administracyjną i gospodarczą.

Zainteresowane były zatrudnione na podstawie umowy o pracę w Wojewódzkim Szpitalu (...) K. i z tego tytułu zostały zgłoszone do ubezpieczenia społecznego i ubezpieczenia zdrowotnego. Równocześnie zainteresowane zawarły umowy zlecenia z Centrum Zdrowia (...), których przedmiotem było świadczenie pracy na rzecz Szpitala (...)w K.. Na podstawie ustaleń pokontrolnych ZUS uznał, że Wojewódzki Szpital (...)w K. winien uwzględnić do podstawy wymiaru składek przychód otrzymany przez zainteresowane z tytułu wykonywania umów zlecenia na rzecz szpitala.

W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżone decyzje odpowiadają prawu. Płatnikiem składek dla zainteresowanych pozostających w stosunku pracy z Wojewódzkim Szpitalem (...) i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z Centrum Zdrowia (...)jest Szpital(...) w K.. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zainteresowanych, stanowi łączny przychód uzyskiwany przez nie z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy i umów zlecenia. Sąd I instancji przywołał pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 września 2009 r. sygn. akt II UPZ 6/09, że to pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło, zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe. Dalej Sąd Okręgowy wskazał na konstrukcję szeroko rozumianego pojęcia pracownika, wynikającą z art. 8 ust 2a ustawy systemowej, a także szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest – zdaniem Sądu Okręgowego – łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy.

W apelacjach od powyższych wyroków płatnik składek zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie:

- art. 4 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez przyjęcie, iż płatnikiem składek w stosunku do osób świadczących pracę na rzecz swojego pracodawcy w ramach zawartych umów cywilnoprawnych z innym niż pracodawca podmiotem jest tenże pracodawca,

- art. 8 ust 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez przyjęcie że pracodawca jest płatnikiem składek dla osób świadczących na jego rzecz pracę

w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z innym podmiotem. Ponadto apelujący zarzucił również błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na błędnym uznaniu, że umowa cywilnoprawna łącząca Wojewódzki Szpital(...)w K. i podmiot trzeci jest umową cywilnoprawną, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Wojewódzki Szpital (...)w K. wniósł o zmianę zaskarżonych wyroków poprzez zmianę zaskarżonych decyzji i stwierdzenie, że Wojewódzki Szpital (...)nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe dla zainteresowanych z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z Centrum Zdrowia (...), a przychodu

z w/w umów cywilnoprawnych nie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy w Wojewódzkim Szpitalu (...)w K., ewentualnie o uchylenie zaskarżonych wyroków i przekazanie spraw do ponownego rozpatrzenia.

W obszernym uzasadnieniu apelacji wskazano w szczególności, że zgodnie z umowami jakie zawarł Wojewódzki Szpital (...)w K. z podmiotami trzecimi, do obowiązków tych podmiotów należało zgłoszenie swojej działalności do ZUS celem rozliczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto w ocenie apelującego Sąd I instancji nie powinien w niniejszej sprawie stosować wykładni art. 8 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zawartej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r. sygn. akt II UZP 6/09, ponieważ dotyczy innego stanu faktycznego.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie postanowił o połączeniu powyższych spraw do łącznego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia i prowadzenia ich pod wspólną sygnaturą III AUa 1163/12.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył co następuje :

Przedmiotem sporu w sprawie była wysokość podstawy wymiaru składek za zainteresowane osoby, ustalona przez ZUS Oddział w J., dla płatnika składek Wojewódzkiego Szpitala (...)w K.. Decyzje te stwierdzają wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalno – rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za miesiące wskazane w decyzjach dla podlegających w/w ubezpieczeniom jako pracowników u tegoż płatnika składek.

Odwołujący się Wojewódzki Szpital (...) w K. twierdził, że nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia: emerytalno – rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne dla M. S., M. G., E. J., A. S. i K. W. z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych przez zainteresowane z Centrum Zdrowia (...), bowiem zgodnie z umową o udzielenie zamówienia na świadczenie zdrowotne, jaką zawarł z tym podmiotem przerzucił obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne na swojego podwykonawcę.

Przy bezspornym stanie faktycznym sprawy z którego wynika, że zainteresowane w ramach zawartych umów zlecenia, świadczyły usługi medyczne na rzecz Wojewódzkiego Szpitala (...)w K. z którym wiązał je stosunek pracy, ZUS O/ w J. wydał sporne decyzje wskazując w ich uzasadnieniu, że zgodnie z art. 8 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika w rozumieniu tej ustawy rozumie się również osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy .

Wychodząc z tej ustawowej definicji pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych, organ rentowy w zaskarżonych decyzjach ustalił podwyższoną o przychód uzyskany z umów zlecenia podstawę wymiaru składek u płatnika, którym jest Szpital – jako pracodawcy, na rzecz którego w istocie zainteresowane świadczyły dodatkową pracę na podstawie umów zlecenia zawartych z osobą trzecią.

Sąd Okręgowy wydając zaskarżone wyroki potwierdził legalność powołanych wyżej decyzji ZUS .

Sąd Apelacyjny, rozpoznając apelację Wojewódzkiego Szpitala(...) w K. od wyroków Sądu I instancji stwierdził, że przedmiotowe decyzje ZUS należy uznać za przedczesne. Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust 2a ustawy systemowej za pracownika, jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalno – rentowym, chorobowym i wypadkowym tak jak pracownika na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust 1 ustawy systemowej. W związku z tym osoby te podlegają obowiązkowi zgłoszenia z tego tytułu do wymienionych ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten obciąża płatnika składek zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy systemowej (por. wyrok SN z 22.02.2010r. I UK 259/09 publ. Lex nr 588727). Skoro zatem płatnik składek nie dopełnił tego obowiązku, to organ rentowy w trybie art. 83 ust. 1 pkt. 1 ustawy systemowej w pierwszej kolejności powinien wydać decyzję

o objęciu zainteresowanych obowiązkiem ubezpieczenia społecznego u tego płatnika składek, tak jak pracownika z tytułu umowy zlecenia zawartej z osobą trzecią, a wykonywanej w istocie na rzecz swojego pracodawcy.

Powyższa decyzja, o podleganiu ubezpieczeniom określi jego tytuł oraz płatnika składek, a ewentualny spór w postępowaniu odwoławczym rozstrzygnie zasadność zgłaszanych przez Wojewódzki Szpital (...)w K. zarzutów dotyczących :

- przerwania obowiązku opłacania składek na podwykonawców,

- rodzaju umów łączących Szpital z Centrum Zdrowia (...). i ewentualnego wpływu tych umów na obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń pracowników Szpitala zatrudnionych przy jej wykonywaniu.

Dopiero dysponując powyższą decyzją ustalającą podleganie ubezpieczeniom społecznym, organ rentowy w przypadku braku zgłoszenia przez płatnika składek deklaracji korygujących podstawę wymiaru składek, może wydać decyzję określającą wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne u płatnika składek z uwzględnieniem przychodu z tytułu umowy zlecenia w podstawie wymiaru składek z tytułu umowy o pracę .

Kolejność wydania w/w decyzji uzasadniona jest również przedmiotem postępowania odwoławczego wyznaczonego przez treść tych decyzji, jak również wagą procesową postępowania odwoławczego w sprawie o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (od wyroku Sądu II instancji przysługuje skarga kasacyjna).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny zgodnie z treścią art. 477^{14a} k. p. c. orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydano na podstawie art. 100 kpc.

(...)

- (...)